

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovensko posojilništvo.

(Spisal Ivan Lapajne.)

(Dalje.)

Drug jednako zaslužen mož je bil Schulze Delitzsch. Mož je menda istih let, kakor je bil Raiffeisen. Za nemško posojilništvo imata oba jednake zasluge. Dočim je prvi začel svoje delovanje na zahodnem Nemškem, bilo je delovanje drugega prvotno razširjeno bolj po vzhodnem Nemškem, po Pruskem in Saksonskem. Oba moža sta začela delovati v istih letih (1847—1850); oba sta imela skoro jednaka načela in jednake namene: združiti posamezne moči, posamezne ljudi v celoto, v ta namen, da celota posameznim posojuje, kadar so v denarni stiski. Po načelih vzajemnosti, po principih skupne zaveze priti do skupnega kapitala in premoženja, s katerim naj se posameznim členom te skupnosti pomaga — to je bil smoter pri obeh možeh. Razločevala sta se le v ne bistvenih rečeh. Raiffeisen je imel princip, pomagati le kmetškemu ljudstvu; zato je hotel ustanovljati le kmetške posojilnice. Schulze ni bil tako tesnosrčen. On je prirejal in nasvetoval denarne zavode za vse stanove, za rokodelce, kmete, trgovce in za slehernega pač, kdor se je hotel pridružiti osnovanemu denarnemu društvu; zato je nasvetoval zdaj omejeno, zdaj neomejeno zavezo, sploh je dokaj več svobode puščal v svojih naukih. Zato so se mogle po njegovih nazorih osnovane denarne zadrage več ali manj razširiti ali skriti in dobiti celo značaj velikih denarnih zavodov, denarnih bank. Raiffeisen je želel, da ima le vsaka kmetška vas ali vsaka kmetška župnija svojo posojilnico. Da bi več župnij skupno imelo svoj denarni zavod, to naj bi bila le izjema. Raiffeisnove posojilnice naj bi ostale tudi vedno prave kmetške posojilnice, katere naj bi v resnici le kmetje na skrbi imeli; jedino le za vodstvo računov naj bi se posluževali izobraženega moža (učitelja, župnika). Schulze pa ni izključeval inteligence in giedé obsega v terenu (ozemlji) ni stavil nikakoršnih mej. Zato so se posojilnice te vrste razprostirale navadno čez jeden ali pa tudi več upravnih (sodnih) okrajev in bile ustanovljene zdaj za kakošno mesto, zdaj za več vasij itd. Bistveni razloček mej tema snovateljema nemških posojilnic

je bil tudi ta: Raiffeisen je izključil deleže. Schulze jih je pa na vsak način priporočal. Raiffeisen ni trpel, da bi udje imeli od posojilnic še kakošen drug dobiček, kakor ta, da so na posodo dobivali. Schulze je pa dopuščal, da se je dajalo prvič deležem obresti in drugič primeren del udom od napravljene konecletnega dobička ali celó oboje skupaj. Raiffeisen je pa terjal, da ves dobiček pride v prihranjeno zalogo. Za le-to je tudi Schulze skrbel, toda s tem razločkom, da on ni odrekal pravice posameznim udom do tega rezervnega fonda, katerega bi si oni smeli mej seboj razdeliti, ako bi se kdaj razšli. Raiffeisen je pa hotel, da se posamezni udje nikoli ne dotaknejo prihranjene zaloge. Sicer sta pa oba, ki sta posredno in neposredno, z besedo in peresom jako veliko zavodov v življenje vzbudila, s tem nadzorovala posojilnice, da sta leto za letom priobčevala v letopisih o njih statistične date in dajala navode za pravilno poslovanje. Vrh tega sta oba združila večino svojih posojilnic v društvo, katero je po svojih knjigah, časopisih in uradnikih zvezne posojilnice podučevalo in nadzorovalo, torej sta ona dva to storila, kar dela „Zveza slovenskih posojilnic“ tudi že več nego 10 let.

Popred kakor nemški kmetje so znali češki kmetje razlagati si sanje egiptovskega Jožefa; t. j. v dobrih časih varčevati za slabe čase. Že v 18. stoletju in menda še poprej so imeli kmetje po čeških vaseh in trgih navado, da so žito v dobrih letih ali pa sploh v jeseni shranjevali, da so ga imeli za slabe čase in za setev. Nekov del svojih pridelkov morali so „založiti“ v skupnih žitnicah in shrambah, v katere so morali tudi graščaki nekaj doprinasati. Prve češke posojilnice na Češkem, Moravskem in Šleskem so bile torej žitne, a ne denarne založnice, ki so bile last vseh zemljiških posestnikov dotične vasi. To shranjevanje žita je bilo začetkoma prostovoljno, pozneje pa za cesarja Jožefa ukazano. To je trajalo morebiti skoro do polovice tega stoletja. Iz teh žitnih zakladov, ki so prišli kmalu pod državno nadzorstvo, izcimili so se polagoma denarni zavodi. Žita je namreč večkrat preostajalo, prodali so ga, denar pa shranjevali. In kakor je bilo žito občna (občinska, vaška) last, tako tudi za žito skupljeni novci, katere so začeli mesto žita — ne podarjevati, marveč posojevati.

Na ta način so nastale sredi tega stoletja in pozneje češke „gospodarske založnje“. Ž njimi se je začelo pečati tudi zakonodavstvo, osobito deželni zbor, da so se te starodavne češke posojilnice uredile v duhu časa in po enakomernem zakonitem potu. Najprvo se je več teh malih založnic, ki so bile po vaseh raztresene, združilo v okrajne založnice, ki so bile in so še nadzorovane po deželnem odboru; pozneje so se uredile v zmislu združnega zakona ali pa prelevile celó v čisto nove zadrage po Schulzejevem ali Raiffeisenovem sistemu.

Razen „gospodarskih založen“ so se pa istočasno, kakor na Nemškem, tudi na Češkem snovale samostojne posojilnice za drugo ljudstvo, (zemljiški posestniki so jih že imeli) za meščane, rokodelce, trgovce itd. Te so bile osnovane največ po Schulzejevih navodih. Njih število je bilo že pred 20 leti jako veliko, ko so se snovale še kot društva, ko ni bilo še sedanjega ugodnega združnega zakona. Te posojilnice so zvali „občanske (meščanske) založnje“; imele so menda svoje sedeže največ po mestih, trgih in obrtnih krajih.

Kot tretja pa slabše zastopana vrsta čeških posojilnic bi bile one male „založne“ iz novejših dobe, katere imajo običajno naslov „sporitelni a uverni spolek“. Te se le v tem od onih razločujejo, da so sprejele bolj Raiffeisenova načela, da n. pr. izključno le na zadolžnice posojujejo, kar so sicer tudi starejše „gospodarske založne“ delale.

Kakor imamo Slovenci svojo „Zvezo“, tako imajo Čehi svojo „Jednoto založen v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“, ki izdaje jednako našemu „Letopisu“ statistiko čeških posojilnic in ki jih podučuje in menda nekoliko tudi po svojih uradnikih nadzoruje. K tej „Jednoti“ plačujejo jednako slovenskim posojilnicam posamezne „založne“ na leto 5—100 gld. po tem, kakor so večje ali manjše. Iz najnovejše statistike (za l. 1892.) posnamemo, da je vseh čeških založnic l. 1892. bilo v omenjenih deželah češke krone 680 (vmes tudi 1 na Dunaji), ki so imele 266.095 članov.

Dočim skrbi „Jednota“ le za red in poduk pri posojilnicah, ima pa „Živnostenska (obrotna) banka“ v Pragi s svojimi podružnicami nalogo, da jim priskoči na pomoč, kedar so v denarnih stiskah. Ta banka posojuje češkim založnicam, kedar potre-

Listek.

Doktorja Berla novo leto.

(Češki spisal Svatopluk Čech.)

I.

Doktor Berla se vzbudi in prvi pogled mu pade na nasprotni steni viseči koledar. Veliko in rudeče tiskana številka 1887 ga najedenkrat spomni včeraj storjenega sklepa.

„Da,“ govori samemu sebi, „z današnjim dnem začnem novo življenje, posvečeno samo temu, kar bodem spoznal za dobro in pravo. Polovico svojega življenja sem zapravil, da sem v sponi koval svoj značaj, zamolčal svoje prepričanje. V drugi polovici me bode vodilo samo moje prepričanje. Hvala ugodnemu slučaju, ki mi je vsled dedščine po mojem strici omogočil, da si uredim svojo usodo popolnoma po svoji volji.

Izgovorivši ta monolog se obleče in zapusti sobo. Spodaj v veži je stal neki mož z modrim predpasnikom in težko metljo — hišnik. Nategnivši svoj surovi, slabo obriti, na vratu z razčupano

sivo brado obrobjeni obraz v izraz udanosti, želi doktorju srečo in božji blagoslov v novem letu.

„Gospod hišnik“, odgovori doktor Berla, „dobro vem, da vam je moja usoda deveta briga, in da svojo čestitko le zato odmolite, ker mislite spraviti ponižujočo napitnino, katero bi vi takoj pognali po grlu. Jaz pa nisem pri volji nagraditi laž in podpirati nezmerno nagnenje do opojnih pijač. Da bode pa vedeli, da ne govorim iz mene skopost, dal bodem pred Vašimi očmi novoletno darilo oni ubogi udovi, ki je denarja bolj potrebna in ga bode bolje obrnila nego vi.“

Mej govorjenjem dá siromašno oblečeni udovi, ki je ravno prišla z bolnim detetom v naročji po stopnjicah iz podzemeljskega stanovanja, precejšnjo svotico.

„Vzprejmite od mene to malenkost, gospa Jelinek, nekoliko zapoznjen božični dar za vaše otroke,“ ji reče doktor.

Presenečena udova komaj spregovori nekaj besed najsrčnejše zahvale in hišnik strmi za odhajajočim doktorjem z odprtimi usti, napetimi očmi z metljo v roki nepremično, kakor okameneli vratar začaranega gradu v pravljici.

II.

Zadovoljen s prvim korakom v novo leto stopa doktor po ulici. Na oglu se baš pokaže njegov gospodar, vračajoč se z jutranje šetnje.

„Glej vender to kepo masti“, si misli dr. Berla, „kako prezirno gleda na siromake, ki nimajo kot on, dveh trinadstropnih hiš in se ne prikazujejo z zlatimi pridevki na prstih in uri. Že me je opazil in gotovo pričakuje, da bodem spodobno počastil njegovo vzvišeno osebo ali bolje rečeno, kup denarja, na kojega solnceu se greje; ali to pot se je zmotil.“

Gospodar, bližajoč se doktorju, je že dvignil roko, da se svojemu najemniku milostno zahvali za pozdrav, — ali dr. Berla koraka ponosnega čela mimo njega, ne da bi ganil prst v pozdrav; pri tem gleda domišljavemu denarnemu štoru naravnost v oči.

Ta neuljudnost preseneti hišnega posestnika v toliki meri, da obstane kakor zadet od strele in zre nekaj časa za doktorjem, kakor za prikaznijo, — potem pa tako silno zmaje z glavo, da se zlaturdeča vlasulja precej pomakne na stran.

(Dalje prih.)

bujejo, večje ali manjše svote proti menicam. S to banko so stopile tudi že slovenske posojilnice na enak način v zvezo in bile prav zadovoljne s postrežbo. (Dalje prih.)

V Ljubljani, 10. januarja.

Deželni zbor goriški V zadnji seji dež. zbora goriškega je v imeni dež. odbora predlagal posl. Payer, naj se v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja ustanovi dež. dobrodelni zavod. Dež. zbor je ta predlog soglasno vzprejel. V zadnji seji sta bila odsotna dva laška poslanca, bilo je torej navzočih osem laških in devet slovenskih. Slučajno je bilo v tej seji voliti odsek, kateri se ima posvetovati glede podpore furlanski železnici. Slovenci so storili jedenkrat to, kar delajo Lahi vedno: volili so v ta odsek tri laške in štiri slovenske poslance. Sedaj je — če ostanejo slovenski poslanci močnejši — vsaj mogoče preprečiti, da bi se slovenski denar trosil za nepotrebno železnico na Furlanskem. Lahi seveda so jeze iz sebe.

Ogerska kriza. Madjarsko-židovska liberalna stranka se je jela upirati. Pripravljena je, podpirati tudi Khuena, ako se brezpogojno postavi na liberalno stališče, nikakor pa ne, ako bi hotel sestaviti novo vladno stranko s pomočjo drugih elementov. To pa je očitni namen Khuenov, jasna želja kronina. Liberalna stranka pa neče z nikomur deliti oblasti in iz tega je nastal konflikt, o čegar rešitvi so vsa prerokovanja prezgodnja. Situacija je sedaj prav taka, kakor za časa zadnje krize, ko je Khuen podlegel W-kerlu.

Srbske novice. Srbski radikali so imeli te dni važno posvetovanje. Glavni odbor se je sešel v Beogradu in se odločil glede postopanja stranke z ozirom na politično situacijo. Kako stališče misli stranka zavzeti, ni še znano. — Milan zahteva, naj se mu zagotovi letna penzija 600.000 frankov. Milan ni samo najslabši, ampak tudi najdražji kralj, sploh pa velja srbski dvor mej vsemi dvori na sve u primeroma največ, zdaj pa zahteva Milan še zase več penzije, kakor dobiva prezident francoske republike plače. — Pravda proti Gjakoviću in Miškoviću je končana, le sodba še ni razglašena. Bivši okrožni načelnik v Kragujevcu, Dukić, je dokazal, da vse, kar je povedal Baštovan je gola laž vendar ljudstvo še vedno ne veruje, da izreče sodišče pravično sodbo.

Ruska telegrafska agentura. Koncem 1894. leta je potekel privilegij, kateri je ruska vlada svoj čas podelila „Severni telegrafski agenturi.“ To agentstvo je pošiljalo inozemskim listom poročila o ruskih stvareh, ruskim listom pa poročila o inozemskih dogodkih. Take agencije niso nikjer nepristranske, povsod skušajo občinstvu sugerirati gotove politične tendence, ali samo „severna telegrafska agentura“ je bila tako pogumna, da je zastopala Rusiji sovražne tendence. Prav za to vlada tudi ni obnovila privilegija in na mesto „severne agenture“ je z novim letom stopila „Ruska telegrafska agentura“, katero so ustanovili izdajatelji peterburških in moskovskih časopisov in katerim je vlada dala privilegij za dobo 12 let.

Crispi se maščuje. Crispijevi listi razširjajo vest, da je bil poslanik Ressenmann zategadelj odstavljen, ker je Rudiniju in Cavallottiju preskrbel material, kateri sta porabila proti Crispiju ter proti njemu spletkaril zajedno s francoskim poslaniikom Billotom.

Pariški škandal. Pariška „Autorité“ javlja, da namerava drž. pravdnik prositi zbornico dovoljenja, da začne sodno postopati proti trem poslanecem, zapletenim v sleparije takozvane „južne železnice“. Vse kaže, da se razvije nov velikanski politično finančni škandal.

Nemški državni zbor je v ponedeljek začel razpravo o zakonu zoper socialiste. Kakor se kaže, bo debata jako ostra. Prvi govornik je očital vladi, da je vso stvar samo zateadelj izprožila, da bi mogla razpustiti drž. zbor, ker želi zopet vojsko pomnožiti, kar je prav verjetno.

Nova kriza na Nemškem. Berolinska lista „Börsen Courier“ in „Localanzeiger“ javljata, da se na berolinski borzi govori, da odstopi novi kancelar Hohenlohe in da pride na njegovo mesto zapriseženi konservativci in prijatelj Bismarckov general grof Waldersee.

Kitajska in Japonska. Japonska vojska je naskočila kitajsko mesto Sumenčang. Kitajska posadka se je baje hrabro branila, a ko je nastal v mestu ogenj, spustila se je v beg. Ogenj je mesto skoro popolnoma uničil, tako da 10.000 ljudi nima stanovanja.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 7. januarja. (Izplačevanje pokojnin, miloščin in provizij.) „Slovenski narod“ je dne 3. t. m. naznanil, da bodo hišni gospodarji penzionistom, uradniškim udovam in sirotam na njih mesečnih pobotnicah za pokojnine, provizije in miloščine potrjevali, da žive in pri njih stanujejo. Taka dolžnost bi bila za hišne gospodarje in tudi za penzioniste itd. zelo težavna, ker bi se v mnogih slučajih brez stroškov ne mogla izpolniti. Najvažnejši pomisleki so ti-le: 1. Ako hišni gospodar v drugem kraju stanuje, ali je od doma odsoten, na ta ali oni način zadržan, ako ne zna pisati ali ako bi pobotnice iz proste volje ne hotel potrditi, česar bi penzionist poseben ob času odpovedbe stanovanja od njega težko dosegel. Po sebnosti pa biskoro ne mogli dobiti potrdila, da žive, taki penzionisti, kateri so sami hišni posestniki. 2. Pri takih potrdilih življenja bi se lahko napake zgodile, zato ker izplačevalni uradniki ne morejo natanko poznati podpisov dotičnih gospodarjev. 3. Udova bi zamogla brez vednosti hišnega gospodarja se omožiti, posebno ako bi gospodar v drugem kraju stanoval, in ravno tako bi znala sirota brez gospodarjeve vednosti k premoženju priti. 4. Zahtevana potrdila hišnih gospodarjev zamorejo popolnoma odpasti, zato ker niso posebno potrebni, ker župnijska potrdila zadosti spričujejo in so popolnoma verodostojna, ker se smrt dotičnega od njegovih svojcev in mrtvaškega ogledovalca precej gospodu župniku naznani in zatoraj ni nič več mogoče, dobiti od njega potrdilo, da dotičnik še živi.

Z Bleda, 8. decembra. (Naš pevski zbor.) Dobil sem vabilo našega bralnega društva, naj pridem k veselici, katero napravi na dan sv. Treh Kraljev. Šel sem in ne kesam se. Bralno društvo je bilo Bledu potrebno kakor ribi voda sicer utone v mlačnosti in nemškutarstvu. Osnovale se je pred dvema letoma. Ali pametni može so sprevidele, da brez petja ni družbe in zabave. Delujoč po pregovoru: „Lepe pesmi glas seže v deveto vas“ združili so se pevci in pevke v 50 oseb močan mešan zbor. G. nadučitelj Rus prevzel je vodstvo in danes ga ni treba sram biti svojega zbora. Naj nastopi ž njim, kjer hoče. Lani so v Finžgarjevi gostilni prvič nastopili in pokazali, da imajo izvrstnega pevovodjo in resno voljo do učenja. Tudi ob cesarjevem rojstvenem dnevu se je razlegala slovenska pesem po jezeru, dasi je takratni dopisnik „Laibacherice“ ni hotel slišati, kajti pohvalil je samo godbo, 50 pevcev in pevk pa je preslišal, ker ni za nje imel nobene pohvalne besede. In danes? V Peternelevo gostilni je bila veselica. Gostov se je zbralo od blizu in daleč in prostori so bili natlačeni polni, da slišijo blejski zbor. Peli so razne Hubadove narodne pesmi, nekatere Nedvedove in Maškove, a vse tako natančno in pravilno, da ni bilo priznanja ne konca ne kraja. Skorej vsako pesem so morali ponavljati. Želim samo, da bi zbor ne ostal na dosedanjem potu, nego da bi napredoval, kar bo šlo pod takim izvrstnim pevovodjem brez posebnih težav. To ne bode samo Bledu, nego tudi celi okolici v čast in ponos. Živeli!

Iz Maribora, 7. januarja. (Veselice.) Na Silvestra večer je tukajšnja čitalnica priredila zabavni večer z gledališko predstavo, tombolo in sploh takimi rečmi, ki so običajne ta večer. Zbralo se je toliko odličnega občinstva, da bi bila naše zagrizene pangermane prav gotovo kap zadela, da so videli, koliko Slovencev je v tem „čistonskem“ mestu. Zabava je bila izvrstna, gledališna predstava izvršila se je izborni in gre vsa čast neutrudnim igralcam in igralcem. Upamo, da č. gospodičine in gospode po tako dobrem uspehu kmalu zopet vidimo na odru. Omeniti moram tudi našega mešanega tamburaškega zbora, ki je z vso preciznostjo neutrudljivo udarjal, ter občinstvo zabaval, da pa tudi pevski zbor ni zaostajal, je po sebi umevno. — Včeraj je priredilo tukajšnje še mlado a jako krepko razvijajoče se „delavsko bralno in pevsko društvo“ veselico. Udeležba je bila jako številna; igralo se je tudi na odru in sicer od g. K. sestavljeno igro. Igralci so svojo zadačo vrlo rešili. Ker je društvo šele dobro ustanovljeno in pa prav eminentnega pomena, želeli bi bilo, da bi se ga naši slov. zavodi, morda posojilnice spominjale pri letnih sklepih. Podpirajmo kolikor je največ mogoče to prekristno društvo! Naš čitalniški tamburaški zbor sodeluje pri vsaki veselici delavskega društva prav marljivo, za kar mu bodi najtoplejša zahvala.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. januarja.

— (Javen shod) sklicuje „Slovensko društvo“ za nedeljo dne 13. t. m. v vrtni salon hotela „Pri Maliči“. Razgovarjalo se bode o volilni reformi, o kateri bo poročal gospod dr. Ivan Tavčar. Začetek je ob 10. uri dopoldne. Z ozirom na važnost vzporednega vprašanja je pričakovati obilne udeležbe.

— (Dež. zbor kranjski) imel bo jutri petek 11. t. m. svojo tretjo sejo. Na dnevnem redu je mej drugimi točkami: Utemeljevanje samostojnega predloga posl. dra. Tavčarja in tovarišev glede

splošne volilne pravice; utemeljevanje samostalnega predloga posl. Povšeta in tovarišev glede revizije zemljiško davčnega katastra, poročila fin. odseka o raznih računskih sklepih itd. — V naše poročilo o zadnji seji deželnega zbora kranjskega se je urinila pomota. Zbornica ni odklonila Schweglovega predloga, naj se za premestitev botaničnega vrta namesto predlaganih 500 gld. dovoli 1000 gld., ampak je ta predlog vzprejela.

— (Slovensko gledališče.) Danes se bo predstavljala prvič na slovenskem odru zanimivi igrokaz v 5 dejanjih „Fromont mlajši in Risler starejši“, po Daudetovem romanu sestavila A. Daudet in A. Belot, poslovenil Fr. Svetič. Ta efektin igrokaz je spisan po slovečem Daudetovem romanu istega imena. Dejanje je živahno in psihološko jako zanimivo, vsi značaji so vzeti iz življenja; poleg lahkožive Sidonije stoji resni in zaupljivi Risler, plemenita Klara in malopridni Fromont, mimo njih sta uprav klasična postopača Delobelle in Chèbe, cela zbirka interesantnih značajev. „Fromont mlajši in Risler starejši“ je repertoarna igra vseh večjih gledališč in zavzema mej modernimi dramatičnimi proizvodi jedno prvih mest. Če bo predstava količkaj dobra, je igri sijajen uspeh gotov tudi pri nas.

— (Koncert Slavjanskij.) Javili smo že, da se Slavjanskij s svojim zborom nahaja na zadnjem svojem potovanju Obiskati namerava Italijo, Francijo, Španijo, Algerijo, Egipt in Palestino, potem pa še Angleško in Nemčijo. Namen mu je, da s svojimi koncerti pridobi kolikor je še treba, da se dogradi in ustanovi od njega zasnovana šola v Kijevu, v kateri se bo gojilo narodno in staro cerkveno petje. Ta zavod bo svoje vrste jedini na svetu, posvečen slovanski glasbi bo pristopen vsem Slovonom. Slavjanskij misli tudi temu zavodu izročiti vso svojo zbirko posvetnih in cerkvenih pesnij. Misel je že sama velikanska, nje izvedenje pa je zagotovljeno, ker je Slavjanskij tej najljubši svoji ideji žrtvoval velik del svojega imetja — Za koncert Slavjanskega nimajo abonirani sedeži veljavnosti in smo naprošeni, opozoriti gg. abonente, da se pravočasno oglase zanje pri g. Česarku, kjer se prodajajo sedeži in vstopnice za koncert.

— („Slovenske Matice“) CI. odborova seja bode v sredo dne 16. januarja 1895. leta ob 5. uri popoldne v društvenih pisarniških prostorih na Kongresnem trgu števil. 7. Dnevni red: 1. Potrdilo zapisnika o C. odborovi seji. 2. Naznanila predsedništva. 3. Poročilo gospodarskega odseka. 4. Poročilo književnega odseka. 5. Poročilo tajnikovo. 6. Posameznosti.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi v nedeljo 13. januarja ob 7. uri zvečer družinski zabavno-pevski večer v zimskem salonu hotela „Pri Maliči“. Več o tem v sobotni številki.

— („Slovenskega planinskega društva“ družbinski zabavni večer) vršil se je včeraj v hotelu „Lloyd“ na splošno zadovoljnost. Došlo je toliko članov in prijateljev, da je društvena soba postala premajhna. Gospod Jos. Mandelj je predaval v prvi vrsti o prirodi in njenem uplivu na človeka ter dokazal, kako vzvišen smoter vodi pravega turista v krasno prirodo. V drugem oddelku svojega zanimivega predavanja razlagal je instinkt živalij in njih mejebojno sporazumljenje, kakor tudi sporazumljenje istih s človekom. Predavanje je slušateljem jako ugajalo in je gosp. Mandelj žel splošno odobravanje. Ko se mu je društveni načelnik v imenu odbora in vseh udeležencev zahvalil z željo, da bi večkrat društvo s takimi predavanji počastil, zapel je slavni kvartet „Ilirija“ nekaj krasnih pesmij. Za ta umetniški užitek izreka „Slov. plan. društvo“ še tem potom svojo prisrčno zahvalo. Upamo, da nam „Slov. plan. društvo“ čim prej zopet enak večer priredi.

— (Nabor v Ljubljani.) Letošnji glavni nabor za mesto Ljubljansko vršil se bode dne 18. marca. K naboru poklicanih bode okoli 200 mladeničev.

— (Učni tečaji za čevljarje.) C. kr. tehnološki obrtni muzej na Dunaji priredi tečaje za izučbo in nadaljno izobrazbo čevljarjev. V teh tečajih se bode poučevalo o jemanji mere, strokovnem risanju, prestrojevanju, o uporabi strojev i. t. d. Tečaji bodo trajali po 6 tednov in jih bode po štiri v letu. Učnina znaša 25 gld. in vpisnina 2 gld. Manj premožnim se omogoči obisk tečajev s oproščenjem od učnine in s podelitvijo ustanov (po 50—150 gld.) Prvi tečaj se prične dne 15. februarja t. l. Prošnje za vzprejem je vložiti do dne

20. januarja 1895. pri ravnateljstvu tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaji. Vse podrobnosti se poizvedo v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— (Vpis firme.) Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani je vpisalo firmo „Karol Recknagel“, trgovino z mešanim blagom in gospoda Karola Recknagla kot lastnika te firme v register za posamične firme.

— (Nesreča.) Na dolenski železnici se je pripetila Sv. kraljev dan nesreča. Mej Grosupljem in Čušperkom je zgrabila lokomotiva tovornega vlaka težek voz, obložen s deskami, ko je bil ravno na tiru, čez kateri vodi cesta. Voz je bil baje četvero vprežen, a konji so se utrkali in pobegnili, voz pa je bil zdrobljen. Hlapca sta bila baje vinjena in sta vsled tega zakrivila nesrečo. Stvar se preiskuje sodno.

— (Potovalno predavanje.) Gospod prof. Gombač iz Ljubljane predaval je dne 6. t. m. od treh do polpetih popoldne v šoli šentvidski na Vipavskem. Občinstvo, katerega je bilo gotovo pol-drugisto, sledilo je temeljitemu predavanju z največjim zanimanjem. Posebno važen bil je pouk o cepljenji trt, oskrbi in ohrani vinogradov ter bolezni matere kopljice.

— (Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji) pri Novem mestu je ravnokar izdala svoje prvoletno poročilo z dodatkom bolezni, zdravniške pomoči in stanu vseh oseb brez razlike vere in stanu, ki so se v l. 1894. vzprejele v bolnico in tam zdravile. Vseh bolnikov je bilo 485 pripadajočih 58 raznim stanovom, največ je bilo kmetijskih ljudi, (174) dninarjev (60), šolarjev in gimnazijcev (33) itd. Po narodnosti je bilo največ kranjskih bolnikov (432) ostali pa iz raznih dežel; po veri je bilo 476 ka'olicanov, 7 grško-katoliških, 1 pravoslavni in 1 brezverec. Število oskrbovalnih dni vseh bolnikov je bilo 8926. Poročilo konča s prošnjo, naj bi dobrotniki ostali zvesti tudi v novem letu bolnici v nje težkem poklicu.

— (Veseli.) Pevsko društvo „Zvon“ v Šmartnem pri Litiji priredi v nedeljo, dne 13. januarja t. l. v šolskih prostorih koncert z jako zanimivim vzporedom. Vstopnina: Sedeži 1. in 2. vrste à 80 kr.; 3. in 5. vrste à 60 kr.; 6. in 8. vrste à 40 kr. Stojišča 30 kr. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Čisti dohodek je namenjen revnim šolarjem. — Il. Bistriška-Trnovska čitalnica priredi v nedeljo 13. t. m. v prostorih Jelovškove gostilne veselico z dramatično predstavo, šaljivo loterijo in plesom. Mej točkami in pri plesu svira češki sekstet. Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 60 kr., za rodbino 1 gld. Čisti dohodek je namenjen Bistriško-Trnovskemu gasilnemu društvu, tedaj se preplačila hvaležno sprejemajo.

— (Italijanski odvetniki v Gorici in slovenščina.) Znano je, kako sovražno stališče so v poslednjem času zavzeli goriški italijanski odvetniki proti slovenščini. Po vsej pravici torej goriški Slovenci morajo biti razžaljeni in je le naravno, če bodo tudi oni postopali odločno proti takim nasprotnikom svoje narodnosti, ki pa radi jemlje slovenske novice. Zadnja „Soča“ je objavila imena 13 tacihi odvetnikov, katerih naj se Slovenci vsekdar primerno spominjajo. Tako je tudi prav. Čemu bi nosili primorski Slovenci svoje novice italijanskim odvetnikom, ki nečejo ničesar vedeti o slovenščini, ko imamo že povsod tudi svojih odvetnikov.

— (Lahonska nestrpnost.) Mestne bolnice koperske uprave ni hotela vzprejeti nekega hrvatskega dopisa, kateri je poslal okrajno sodišče v Buzetu in ga zavrnilo tudi ko se je dostavilo drugič, vsled česar se je dotični dopis v ponedeljek pribil na vrata mestne hiše koperske.

— (Pazinsko občino) hoče dež. odbor isterski razdeliti, da zagotovi tako Lahom vsaj v mestu gospodstvo. Občina ima sedaj 15.000 prebivalcev in je sestavljena iz dvajset manjših občin. Dež. odbor hoče dež. zboru predlagati, naj se cela ta občina razdeli na šest občin.

— (Zdravstveno stanje.) V Trstu se je v poslednjem tednu pomnožilo število slučajev nalezljivih bolezni, posebno škrlatice in davice. Umrlo je 6 oseb in sicer 3 za škrlatice, 2 za davico in 1 za legarjem.

— (Na graškem vseučilišču) poučuje letos 109 rednih in izrednih profesorjev in privatnih docentov, 31 asistentov in 3 javni učitelji za jezike in posebne predmete. Osobje knjižnice šteje 8 in pisarniške osobe 4 osebe. Pedelov in slug je 43 in 1 vseučiliški vrtnar.

— (Hrv. akad. društvo „Zvonimir“ na Dunaji) priredi dne 30. t. m. v proslavo petindvajsetletnega umetniškega delovanja hrvatskega glasbenika Iv. pl. Zajca koncert s plesom. Dvorana Ronacher (uhod Schellinggasse 4). Začetek točno ob 8. uri zvečer. Čisti dohodek je namenjen društveni knjižnici. Pri koncertu sodelujejo blagohotno: gospodični Noëmi Jireček pl. Samokow in Hermina Neumann; kvartet Fitzner, Czerny, Žert in Buxbaum; „Slovansko pevsko društvo“, pevski in mešani tamburaški zbor akad. društev „Slovenija“ in „Zvonimir“.

— (Kdo vzdržuje v Avstriji srednje šole?) V Avstriji je letos 181 gimnazij, od katerih jih vzdržuje 139 država, 9 d-žele, 12 mesta, 3 škofije, 13 redovi, 2 zakladi, 3 zasebniki. — Realk je 80; vzdržuje jih pa 55 država, 17 dežele, 3 mesta, 1 zaklad, 4 zasebniki. — Na Kranjskem so vse gimnazije in realka državne. Državnih gimnazij je 47 na Češkem, 28 v Galiciji, 18 na Moravskem, 13 v Nižji Avstriji, 5 na Kranjskem, po 4 v Šleziji, Dalmaciji, na Štajerskem, Primorskem in Tirolskem s Predarlško, 3 v Zgornji Avstriji, po 2 na Koroškem in v Bukovini, 1 na Solnograškem. Deželne gimnazije se nahajajo samo v Nižji Avstriji, na Štajerskem in Moravskem; mestne v Nižji Avstriji, Trstu, Češkem, in Moravskem; redovniške vzlasti v Nižji Avstriji in Tirolski. — Državnih realk je največ, 20 na Češkem, 9 v Nižji Avstriji, po 4 v Šleziji in Galiciji, po 3 v Tirolski, Moravski in Primorski, po 2 v Zgornji Avstriji, Štajerski in Dalmaciji, po 1 v ostalih kronovinah, mej njimi v Kranjski. Deželnih realk je največ, 13, na Moravskem, 3 v Nižji Avstriji; zasebne so 3 v Nižji Avstriji in 1 na Češkem.

— („Hrvatski Narod“) se imenuje nov časopis, ki bo izhajal v Zagrebu 1. in 15. vsakega meseca. Namenjen je preprostemu ljudstvu in velja na leto samo 1 gld. Lastnik lista je posl. dr. Ružić, urednik M. Lovrenčević.

— (Pomankanje vode v Slavoniji.) Ko imamo v naših krajih toliko snega, je v Slavoniji vsled suše poslednjih dveh let nastopilo veliko pomankanje vode. Vodnjaki so skoro vsi brez vode, reka Vuka se je čisto posušila. Tudi močvirja so vsa izsušena. V vaseh, ki so oddaljene od Drave, si ljudje ne vedo kako pomagati.

— (Cigaretni papir „Starčević“.) Trgovec Štepan Gamulin v Dalmaciji je dal izdelati nov fin papir za cigarete. Na zavojčkih je spredaj slika dra Ante Starčevića in vrhu nje v trobojnem napisu: „Bog i Hrvati“. Na drugi strani je naslikan Starčevićevo dom, nad katerim izhaja solnce. Papir je jako fin in se prodaja v zabojčkih po 100 snopičev (1 gld. 20 kr.) in po 250 snopičev (2 gld. 90 kr.)

* (Sežgani milijoni.) Te dni se bode v bančnem poslopiju na Dunaju za 20 milijonov gld. bankovcev, in sicer po 10, 100 in 1000 gld. sežgalo, ki so tekom časa postali neporabni. Sežiganje se vrši pred posebno komisijo v podzemskih prostorih v peči, ki služi jedino v to svrhu. Bankovci se vložijo v nalašč za to napravljene železne košare, ki se vrte tako dolgo v peči, da so vsi bankovci upepeljeni.

* (Strela v zimi.) Mej božjo službo treščilo je mej silnim viharjem v cerkev sv. Colomba v Cornwallu, kakor se poroča iz Londona, in je bilo več oseb teško ranjenih; dve sta vsled tega umrli. Mnogo pobožnikov pa je palo v nezavest.

* (V kletki levov) sta te dni v Speziji pila časnikarja Melchiori in Rossalina in nazdravljala drug drugemu. V kletki so bili štirje levi. Občinstvo je burno pozdravljalo ekscentrična časnikarja.

* (Človeške žrtve.) Okrajno sodišče v Kazanu na Ruskem je obsodilo šest kmetov, ki so ob času lakote žrtvovali živega človeka, da bi odklonili božjo jezo. V guberniji Vilna pa so vjeli kmetje roparja, katerega so živega zakopali v zemljo.

* (Grozna tragedija) se je pripetila te dni v Neapolju. Ribič Carnevale je jamčel za svojega svaka, ko si je ta izposodil pri nekem oderuhu 160 lir. Ko ta ni mogel plačati ob določenem dnevu, nastale so pravde in prepiri, potem pa boj na ulici, katerega so se udeležili žene, otroci in sorodniki obeh ribičev. Vsi so bili oboroženi z revolverji in noži in so se napadali, kakor divje zverine. Šele vojaki so razgnali boreče. Oba ribiča sta obležala mrtva na bojišču, v bolnici pa je 18 oseb, ki so bile teško ranjene. Nad 40 oseb pa je v zaporu.

* (Štirinajst let v kravjem želodcu.) Leta 1880. je izgubil pri vojaških vajah okolu Speckbacha na Nemškem neki častnik dragocen prstan, katerega ni bilo moči najti navzlic vsemu iskanju. Te dni so zaklali staro kravo in v nj njej črevih se je našel prstan. Bržkone je krava na polji mej deteljo požrla tudi prstan, ki je po štirinajstletnem prestanku zdaj prišel zopet na dan.

* (Polži in železniški vlak.) Da bi polži, ki po narodni govorici potrebuje sedem let, da preleze plot, mogel ustaviti celo železniški vlak to skoro ni verjetno. In vender se je zgodilo na novi progi Djedejda-Biserta v severni Afriki. Seveda je polžev bila ogromna množica, ki so lezli po progi. Zmečkani masni polži so ogledali tako železniški tir, da so se kolesa pač sukala, a vlak je tičal vedno na istem mestu. Šele, ko so progo očistili z vrolo vodo, je vlak mogel voziti dalje.

Slovinci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista sta poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Ivan Vehovec v Žužemberku 10 kron, nabrane v veseli družbi pri gosp. Magovcu na Krki; darovali so gg. Ivan Javornik, Anton Poljanec, Fran Magovec, Ivan Hrovat in Ivan Vehovec, vsak po 2 kroni. — G. Ivan Strelec, nadučitelj pri sv. Andražu v Slov. Goricah, 8 kron, nabrane pri obnem zboru tamošnjega bralnega društva pod geslom: „Sv. Ciril in Metod naj rešita slovenski rod!“ — Skupaj 18 kron. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Družba sv. Cirila in Metoda žaluje ob smrti svojega dobrotnika, rajnega gospoda Adalberta Candolinija, c. kr. okrajnega sodnika v pokoju, ki je umrl 27. dec. l. 1894. v Kostanjevici. Pokojnik je v svojih živih letih spoznal važnost naše družbe ter je vsako leto poslal dvakrat po 5 gld. — Slavna ženska podružnica v Trstu nam je poslala 1000 kron kot novoletno darilo. V zadnji družbini zahvali smo omenjali Šentjakobsko-Trnovske ženske podružnice, ki je mej nepremožnimi slojevi ljubljanskega občinstva zadnji čas nabrala in nam doposlala 430 gld. Zato jej je vodstvo naše družbe izreklo soglasno zahvalo in toplo priznanje. Istotako zahvalo in prav tako priznanje izrekamo danes tržaški ženski podružnici, zlasti gđ. Ljudmili Mankočevi, ki je duša tržaške ženske podružnice in vtelesen vzor rodoljubnemu našemu ženstvu. — Pokrovitelj z doneskom 200 kron je postal preč. g. dr. Fran Sedej, dvorni kapelan in vodja višjega duhovskega zavoda Avgustineja na Dunaju. — Dalje so družbi od 20. dec. do 31. dec. l. 1894. poslali: G. Andrej Jeram iz Vrh Cerkna 18 gld., katere je družbi volil rajni preč. gosp. monsignor Josip Jeram, dekan v Cerknem; g. nadučitelj Ignacij Rozman 12 kron 40 belic, katere je darovala vesela družba, zbrana v praznik nedolžnih otročičev na Brezjah, in sicer so darovali gg. jurist Bulovec 1 krono, Jos. Finžgar 2 kroni, gospa Gabrijelčič 2 kroni, gđ. Gabrijelčič 2 kroni, župan Jurgec 1 krono, Fr. Kocijančič 1 krono, J. Kocijančič 1 krono, nadučitelj Rozman 1 krono, Jan. Pristavec 1 krono, A. Reš 20 bel. in „Tetka“ 20 bel. — G. R. Perušek, c. kr. profesor v Ljubljani je daroval 8 kron kot novoletnino.

Za slovensko šolo šolskih sester v Velikovcu so darovali: G. dr. Jernej Glančnik v Mariboru 200 kron kot dar za šolo v svojem rojstvenem kraju Velikovcu; sl. čitalnica v Planini 40 kron po predsedniku vč. g. župniku J. Podboju; sl. slov. kat. delavsko društvo v Ljubljani 12 kron in sicer je bilo 9 kron nabranih na veseli v rokodelskem domu, 3 krone pa so dar vesele družbe pri Vipavcu; g. Karol Šavnik, kranjski župan, 10 kron, g. Miha Pesjak, posestnik v Kamni gorici, 10 kron kot dar za leto 1895.; po vč. g. arhivarju A. Koblarju č. g. Josip Benkovič, vikar v Novem Mestu 4 krone, g. ravnatelj kmetijske družbe Gustav Pirc 5 kron, g. dr. Lovro Požar c. kr. profesor v Ljubljani 1 krono; po g. Jvanu Kramžarju v Št. Vidu pod Ljubljano: g. J. Zorec, A. Rojec, A. Kastelic iz Doba in F. Eržen iz Št. Vida po 1 krono; č. g. J. Barle iz Zagreba 4 krone. — Iskrena hvala gg. darovalcem, ki so nam porok, da se smemo i v letu 1895. nadejati veliko požrtvovalnih prijateljev. Rojaki! Stopite polnoštevilno v njih krog, da prej dopolnimo nalogo letošnjega družbinega leta, da prej sezidamo slovensko šolo v Velikovcu! — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Književnost.

— „Vita vitae meae“, to prelepo povest dr. Ivana Tavačarja prinaša v podlistku goriški „Rin-novamento“. Preložil jo je na laški jezik Zamejski.

— Slovanske knjižnice je izšel zvezek 33., ki prinaša povest „Gardist“, češki spisal Alojzij Jirasek, preložil V. Benkovič.

— „Vienac“ prinaša v prvi letošnji številki kantato „Na novu godinu“, spisal Milan Begović, J. Draženovićevo sliko iz krajine „Marica“ ter Mirze Safveta pesem „Na tenhani u pjanjoj mejhani“. Ksaver Šandor-Gjalski popisuje hrvatski salon, J. Devčić pa „Stari Počitelj-grad“. Nadalje prinaša ta številka Maupassantov „Jedan portrēt“, „Listak“ in tri ilustracije: podoba intendanta dr. Stjepana pl. Miletića in Bukovčevih slik „Gundulićevo zamišljanje Osmana“ in „predstava Gundulićeve „Dubravke“ u Dubrovniku.“ „Vienac“ je najstarejši hrvatski beletristični list, okolu katerega se zbirajo prvi hrvatski pesniki in pisatelji.

Brzjavke.

Dunaj 10. januarja. Deželnosodni svetnik dr. Andrej Vojska v Novem mestu je umirovljen in mu podeljen naslov in značaj višjesodnega svetnika.

Dunaj 10. januarja. Govorica, da se je nocoj na južni železnici pri Badenu prime-rila katastrofa, je neosnovana. Tržaški osobni vlak je obtičal v snegu in so morali potniki prenočiti v Pfaffstättenu, sedaj pa je promet zopet normalen.

Budimpešta 10. januarja. Splošno se zatrjuje, da je kombinacija s Khuenom zmatrati za definitivno ponesrečeno in da sestavi novo vlado ali Banffy ali Szlavy.

Beligrad 10. januarja. Iz zanesljivega vira se čuje, da se zaroči kralj Aleksander meseca marca z deželno grofico Sibilo hessensko.

Sofija 10. januarja. Cankov je bil sinoči v avdijenciji pri Koburžanu. Avdijencija je trajala jako dolgo. Koburžan je Cankova jako ljubeznivo pozdravil in ko mu je Cankov obljubil, da bo dinastijo vedno podpiral, je rekel Koburžan: Zdaj sva zaveznika.

Narodno-gospodarske stvari.

— Za imetelje varstvenih znamk. Trgovinsko ministerstvo je vsem trgovskim in obrtniškim zbornicam s posebnim odlokom naznanilo, da je več udeleženi krogov zaprosilo, da naj bi skupina I. (kovine, kovinsko blago, orodje) centralnega registra znamk izhajala v mesečnih posebnih izdajah. Temu se je ustreglo in naročnina za posebno izdajo I. skupine določuje se na 5 gld. Glede izhajanja posebnih izdaj ostalih 5 skupin (II. kameno, lončeno in stekleno blago; III. leseno, slamnato, papirnato, koščeno, gumijevo in usnjeno blago; IV. preja, tkanina, oblačilni predmeti in lišp; V. živila, pijača in deželni pridinki; VI. kemiški izdelki) pripominja ministerstvo, da se mora isto izvršiti le, če se za vsako skupino oglasi zadosti naročnikov. Od števila oglasil bi bilo odvisno, če se naj bi napravila kaka posebna izdaja teh skupin in koliko naj bi znašala letna naročnina za vsako. Skupna izdaja centralnega registra znamk stane, kakor smo že poročali, celoletno 16 gld., polletno 8 gld. in četrtletno 4 gld. Oglasila sprejema trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

— Nova železnica. Baron Ožegović in drugovi so dobili od ogerskega trgovskega ministerstva predkoncesijo za lokalno železnico od postaje Karlovec do Broda oziroma do meje proti Metliki.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 44. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 630.

V četrtek, dne 10. januarja 1895.

Prvikrat:

Fromont mlajši in Risler starejši.

Igrokaz v petih dejanjih. Po Daudetovem romanu sestavila Alfons Daudet in Adolf Belot. Poslovenil Fr. Svetič. Režiser g. Jos. Anič.

Začetek tisto ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer. Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v torek, dne 15. januarja 1895.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile (Neustein-ove Elizabetne pile)

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, raztapljajoče sredstvo. — Skatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoij = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako svari. — Zahtevaj izrecno Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile. — Pristne so samo, če ima vsaka skatljica rdeče tiskano našo protokolovalno varstveno znamko „Sv. Leopold“ in našo firmo: lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri g. lekarni G. Piccoli-ji. (1227-11)

Tuji.

9. januarja.

Pri **Stomu**: Juteles, Schrank, Friedmann, Weis, Trebitsch, Winter, Krenn z Dunaja. — **Burmman** iz Trsta. — **Schreiber**, **Wachs** iz Lundenburga. — **Szebag** iz Gradca. — **Viel** iz Zagreba.

Pri **Matiji**: Elner iz Niederdorfa. — **Deutsch**, **Fischer** z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

8. januarja: Marija Borštner, kajzarjeva hči, 2 leti, Karolinska zemlja št. 2.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jakoba Levsteke posestvo na Gori, cenjeno 1889 gld., dne 12. januarja in 12. februarja v Ribnici.
Simona Zajca posestvo v Podgori, cenjeno 1652 gld., v drugi dne 12. januarja in 12. februarja v Ljubljani.
Marije Starašinič posestvo v Cerkevščah, cenjeno 1047 gld., dne 12. januarja in 14. februarja v Metliki.
Jožefa Skvarče zemljišče v Rovtah, cenjeno 1906 gld., dne 12. januarja in 14. februarja v Logatcu.
Janeza Gerlija zemljišče v Harijah (ponovljeno) cenjeno 1300 gld., dne 14. januarja v Ilirski Bistrici.
Franceta Selana zemljišče v Hauptmanci, (v drugi) dne 14. januarja v Ljubljani.
Neke Lešnjak polovica zemljišča, cenjena 647 gld., v Ravnah, dne 14. januarja in 13. februarja v Ložu.
Jakoba Namreta zemljišče v Starem trgu, cenjeno 515 gld., dne 14. januarja in 13. februarja v Ložu.
Janeza Kocijančiča zemljišče v Štrkljevi vasi, cenjeno 300 gld., dne 14. januarja in 13. februarja v Ložu.
Janeza Praznika posestvo v Rašici, cenjeno 1000 gld., dne 15. januarja in 19. februarja v Velikih Laščah.
Mico Cerle, kupljeno zemljišče v Krškem, cenjeno 380 gld., potom relicitacije dne 16. januarja v Krškem.
Janeza Erkerja posestvo v Salki vasi, cenjeno 1007 gld., dne 16. januarja in 20. februarja v Kočevju.
Antona Gačnika, posestne in užitne pravice do travnika v Lanishah, cenjene 60 gld., dne 16. in 30. januarja v Ljubljani.
Frana Smoliča zemljišče v Praprečah, cenjeno 3393 gld., dne 17. januarja in 14. februarja v Zatičini.
Ignacija Mehle-ta zemljišče v Lučah, cenjeno 3625 gld., dne 17. januarja in 14. februarja v Zatičini.
Marka Kozjana posestvo u Draščicah, cenjeno 1655 gld., dne 17. januarja in 21. februarja v Metliki.
Sklepe upnikov. Vsi, ki imajo kako tiriatev do zapuščinskih mase pok. Iv. Hartmana, trgovca v Ljubljani naj se zglasé dne 16. januarja pri sodišču v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
9. jan.	7. jutraj	723.0 mm.	- 4.2° C	sl. vzh.	obl.	3.8 mm.
	2. popol.	721.3 mm.	- 1.6° C	brevz.	obl.	
	9. zvečer	721.7 mm.	- 3.0° C	sl. vzh.	obl.	snega.

Srednja temperatura -29°, za 0.3° pod normalom.

Dunajska borza

dne 10. januarja 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	75	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	80	
Avstrijska zlata renta	25	45	
Avstrijska krona renta 4%	100	55	
Ogerska zlata renta 4%	24	25	
Ogerska krona renta 4%	59	15	
Avstro-ogerske bančne delnice	1046		
Kreditne delnice	413	30	
London vista	124		
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	77 1/2	
20 mark	12	15	
20 frankov	9	85 1/2	
Italijanski bankovci	46	35	
C. kr. cekini	5	81	

Dne 9. januarja 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197	75	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	131	75	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	25	
Kreditne srečke po 100 gld.	196	50	
Ljubljanske srečke	26	25	
Rudolfove srečke po 10 gld.	23		
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	184	60	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	4	5	
Papirnat rubelj	1	33	

Učenca

(31-1)

za prodajalnico z mešanim blagom, 13-16 let starega, poštenih starišev s na, vzprejme takoj J. Modic v Novi vasi pri Rakeku. — Pogoji se izvedó istotam.

Vzprejme se takoj ozir. do 1. februarja t. l. slovenskega in nemškega jezika popolnoma večša poštna in brzojavna odpraviteljica

z večletno prakso, katere ima na razpolaganje dobra spričevala in lahko položi kavejlo, katere se deponira. — Cenjene ponudbe blagovolijo naj se pod „poštai in brzojavni urad 12.“ vposlati upravništvu „Slovenskega Naroda“. (32-1)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub. Uani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Selthal v Auesse, Ischl, Gmünd, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Lino, Budejovice, Pizenj, Marijine varo, Kger, Karlovo varo, Francovo varo, Prago, Lipaljo, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, des. Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, In-mus, Hrazul, Gurth, Genevo, Paris, Steyr, Lino, Gmünd, Ischl, Budejovice, Pizenj, Marijine varo, Kger, Francovo varo, Karlovo varo, Prago, Lipaljo, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 20 min. večer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaljo, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Kger, Marijinih varov, Plenja, Budejovic, Solnograda, Lincea, Steyra, Gmündena, Ischla, Aua, seen, Zell na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaljo, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Kger, Marijinih varov, Plenja, Budejovic, Solnograda, Lincea, Steyra, Parisa, Genevo, Gurth, Hrazulce, Luomosta, Zell na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Lincea, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 32 min. popoldne mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 35 min. večer mešani vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 9. uri 41 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 25 min. jutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 55 min. večer v Kamnik.
Ob 6. uri 55 min. dopoldne v Kamnik.
Ob 11. uri 15 min. večer v Kamnik.
Ob 6. uri 50 min. večer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 55 min. jutraj s Kamnika
Ob 11. uri 15 min. dopoldne
Ob 6. uri 50 min. večer

Odda se v najem

prodajalnica
v Ljubljani, v špitalskih ulicah h. št. 9, kjer se izvedó tudi natančnejši pogoji. (30-1)

Vsaki dan sveži

pustni krofi
dobé se pri

Jakobu Zalazniku

Stari trg št. 21. (16-4)

Staroznana trgovina z urami

najfinije vrste in po najnižji ceni od zlata, srebra, tule in nikla, repetirk, kalendarskih ur in kronografov, najnovejšega v tableaux-urah, urah z njihalom in drugih urah. Najnižje cene. Popravljanja se izvršujejo najskrbneje. — Prvi in najstarejši optični zavod najfinijih naočal, sočpalcev v zlatu, zlatu-doublé, niklu itd.; največja izbér kuka za gledališče, poljskih binoklov in vseh v to stroko spadajočih predmetov pri (1420-15)

N. RUDHOLZER-ju, Pred rotovcem št. 8.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet ali cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križi ter v živilih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri (1231-10)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju lekarnarju v Ljubljani.

Posilja se s obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

Stenski koledar

25 kr., po pošti 30 kr.

Skladni koledar

60 kr., po pošti 65 kr.

priporoča

Anton Zagorjan

knjigar v Ljubljani.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1 Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1893 kron 131,435.657—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1893 23,942.149—
Izplačnice zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 287,452.809—
Mej letom 1893 je društvo izpostavilo 9633 polic z glavnico 73,023.675—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri Gvidonu Zeschko-tu. (1024-5)